

ACTEUR FEDJA VAN HUET

'UITEINDELIJK WORDT ALLES BANAAAL'

ALS KIND ZAG HIJ *THE A TEAM* EN DACHT, DAT KAN IK BETER. FEDJA VAN HUET (1973), HET JONGE TALENT UIT DE OSCARFILM *KARAKTER* IS NU OUDER EN WIJZER EN SUCCESVOL IN TONEEL EN FILM. HIJ VECHT SOMS MASOCHISTISCH TEGEN ZIJN ANGSTEN. MAAR HIJ KAN HET INDERDAAD BETER: 'ALLES WORDT GEWOON. ZELFS HET SPELEN.'

DOOR SARAH MEULEMAN FOTO'S WOUTER VANDENBRINK@PAR 31

PRATEN IS KOORDANSEN. Dat weet een acteur als geen ander. Fedja van Huet schittert in rollen van broeierige personages van weinig woorden. Zoals Katadreuffe in het Oscarwinnende *Karakter*, een rol die hem op tweeëntwintigjarige leeftijd als acteur op de kaart zette. Van Huet is nu dertien jaar ouder, ronder en bedaarder dan in de Katadreuffe-jaren. Hij leunt achterover in zijn stoel. Strak zwart jasje, sjalotje losjes om de hals geknoopt. Een nonchalance die in schril contrast staat met de passie waar hij om wordt geroemd in zijn energieke spel.

Toen de kleine Van Huet, naar eigen zeggen een druk en dominant jongetje, series zag als *The A Team* en *The Hulk* dacht hij: dat kan ik beter. Op zevenjarige leeftijd ontdekte hij het acteren tijdens een theatercursus in Zuid-Frankrijk. Bijna had hij gekozen voor die andere passie: drummen. Maar het werd de Maastrichtse Toneelacademie. Na een aantal rollen bij het Ro Theater kwam hij onder de hoede van toneelregisseur Johan Simons van ZT Hollandia.

Vol warmte spreekt hij over Simons, de man die vaak zijn 'toneelvader' wordt genoemd. Ze maakten samen successtukken als *De Leenane Trilogie* en *Ongebluste kalk*. In 2005 vertrok Simons naar NT Gent. Van Huet stond voor een cruciale keuze: trouw blijven en meegaan naar Gent of ingaan op de aanbieding van Toneelgroep Amsterdam.

'Ik heb lang getwijfeld. Uiteindelijk was ik voor mijn gevoel toe aan een nieuwe wind. Ik had zeven jaar met Simons gewerkt en zocht iets nieuws. De *seven year's itch*, hè.' Hij glimlacht. 'En ik wilde het filmen niet opgeven. Een Nederlander in een Belgische film, dat gaat niet. Andersom kan het vreemd genoeg wel.'

Van Huet meldde Simons zijn vertrek over de telefoon: 'Het voelde als uitmaken. Hij was boos als een verlaten vrouw! Had het niet zien aankomen. In zijn ogen was ik een verrader. Maar het mooie aan Johan is dat zoiets na vier dagen over is. En ach, ik heb liever dat

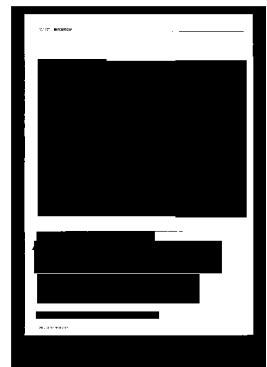
iemand zo reageert, dan dat-ie zegt: ga maar hoor, geen probleem.'

Inmiddels zit hij vijf jaar bij Toneelgroep Amsterdam (TA) waar hij opviel in *Don Carlos* en *Angels in America*. Enthousiast vertelt hij over regisseur Ivo van Hove: 'Ivo is een regisseur die heel goed weet wat hij wil. We hebben weinig woorden nodig, begrijpen elkaar snel. Eigenlijk houdt Ivo helemaal niet van acteurs die "toneelspelen". Hij wil alles zo echt, zo waarachtig mogelijk, dat je *all the way* gaat. Als het zou kunnen, zou Ivo van zijn acteurs vragen dat ze ook daadwerkelijk iemand op het podium vermoorden. Het heeft iets verknijpts. Maar dat zijn alle regisseurs wel een beetje, niet?'

Ook van Huets hart gaat uit naar acteerwerk met overgave. Hij heeft moeite met zogenaamde hoofd-acteurs die een rol eerder rationeel dan emotioneel benaderen. 'In Nederland lopen veel hoofd-acteurs rond. Ze spelen met een zekere afstand tot hun tekst, maken prachtige dingen, maar toch mis ik iets. Natuurlijk analyseer ik mijn eigen rollen, maar vervolgens stort ik me er helemaal in. Ik hou niet van die dikke laag commentaar over alles. Het is zo netjes. Hop, en nu voor het echt! denk ik dan.'

GEEN TONEELBEEST

Fedja van Huet praat aarzelend, haperend, zoekend. Hij laat zich niet zomaar onderbreken in zijn woordenstroom, want wil naar eigen zeggen een punt maken. Een punt dat niet altijd komt. Daarvoor is de twijfel te groot. Zo praterend en beschouwend heeft hij wel iets van een hoofd-acteur. Van Huet: 'Misschien. Ik ben in

ieder geval geen toncelbest. Ik ben geen solist, geen *player*. Daar ben ik te bescheiden voor.'

Wordt een bescheiden speler niet weggeblazen door het solistengeweld bij Toneelgroep Amsterdam? Schalks lachje: 'Nee, daar ben ik dan weer te goed voor. Maar, geloof me, het is lang niet altijd prettig op het toneel. Er heerst een bizarre realiteit: er gaan gedachten door me heen over de zaal, het publiek, wat er straks staat te gebeuren en tegelijkertijd produceer ik tekst en zit ik in mijn rol. Er zijn momenten dat ik vecht tegen allerlei angsten. Acteren is in essentie een masochistische bezigheid.'

Waarom dan toch steeds dat podium op? 'Ik word gezien, dus ik besta? Zoiets zal het wel zijn. Voer voor psychologen.'

Vijf keer werd hij genomineerd voor een Gouden Kalf, drie keer won hij: beste hoofdrol voor zijn dubbelrol in *AmnesiA*, beste bijrol in *Nacht-rit* en een Speciale Juryprijs voor zijn vertolking van prins Friso in de tv-serie *De prins en het meisje*. Hij haalt er zijn schouders over op: 'Die prijzen zijn volstrekt willekeurig. Het hoogste wat je als acteur kunt bereiken, is niet zo'n beeldje. Het draait allemaal om die momentopname: dat magische gevoel als alles samenkomt, wanneer alle externe factoren kloppen. Heel soms komt het voor dat je in een goed stuk staat, dat goed geregisseerd is, met goede tegenspelers die je tot grote hoogten stuwen.'

Maar vaker gaat het net niet: 'Het zit in kleine dingen. Soms sta je in kleding waarvan je denkt: wie heeft dit bedacht? Of heb je wekenlang gerepeteerd en word je vlak voor de première in een decor gezet dat niets met de aanpak van de regisseur te maken heeft. Zo stond ik ooit in een intelligente regie van een Griekse klassieker toch weer tussen de stereotiepe pilaren. Een Griek, dacht ik, natuurlijk: zuilen. Daar kun je dan als acteur iets van vinden en iets bij voelen, maar je hebt het ermee te doen.' Hoe ga je dan als acteur toch elke avond weer op in die kleding tussen die zuilen? 'Ik kan daar wel mee zitten, ja. Maar je hebt als acteur een verantwoordelijkheid, het hoort bij het vak.'

GETROEBLEERDE VADERS

Geen zuilen, maar zwierige jurken en kroonluchters in de verfilming van Thomas Manns debuutroman *Buddenbrooks*. De peperdure Duitse productie gaat deze week in de Nederlandse bioscopen in première en heeft een Duitse sterrencast. En een Amsterdamer die accentloos Duits moest praten. 'Ja, ik heb me druk gemaakt over dat Duits. Je moet je voorstellen: je staat op een gigantische set. Een schuit van honderdvijftig figuranten achter je mimen alsof ze praten terwijl jij met veel schwing een trap moet afdalen om twee regels perfect Duits te acteren. Dan denk je wel, als ik nu net mijn "a" niet goed zeg, dan moet het hele circus opnieuw. Vooraf zit ik dan in mijn trailer, want die krijg je als filmacteur in Duitsland, in mijn eentje te zweten. Met een mp3-speler waarop een Duitser mijn zinnestjes heeft ingesproken.' Hij lacht een beetje

gegeneerd: 'En maar herhalen, herhalen, herhalen. Filmen is acteren op de millimeter. Het gaat om piepkleine momentjes van topprestatie. Lang wachten en dan ineens die sprint trekken. Op zo'n moment denk ik' – met een denkbeeldig tekstblaadje in zijn hand trekt hij zijn mondhoeken stijf – 'dat gaat mij niet overkomen! Dan sta je scherp en ga je *all the way*.'

Hij wordt niet meer gecast als de knappe jonge *bunk*. Tegenwoordig speelt hij getroe-

bleerde vaders, knokkende carrièremannen en prinsen van middelbare leeftijd. Van Huët (1973): 'Langzaam begint bij mij dat besef te komen: ik word ouder. Daar heb ik het soms wel mocilijk mee. Tegelijk denk ik dat je als acteur beter wordt. Je bent niet meer zo vragend. Je denkt eerder: dit vind ik, hoor, jongens, en doe het daar maar mee. Maar je gaat je ook afvragen wat je nog meer wilt.'

Soms kriebelt het om zelf de touwtjes in handen te nemen: 'Stiekem vind ik de zoektocht tijdens de repetities interessanter dan het resultaat. Dertig keer in een bus zitten en door het land heen je ding doen, is minder bevredigend dan het maakproces dat daaraan voorafgaat.'

De smaak van het maken kreeg hij te pakken bij Simons. Hollandia stond er bekend om: acteurs werkten niet voor, maar *naast* de regisseur. Bij Toneelgroep Amsterdam gaat dat anders: 'Ivo van Hove en zijn vaste decorontwerper Jan Versweyfeld hebben voorafgaand aan de repetities een raamwerk uitgedacht. Alles is tot in de puntjes voorbereid. Misschien minder ruimte voor eigen inbreng, maar juist meer ruimte om je als acteur helemaal op je rol te concentreren. Het mooie van werken met dit duo is dat je vaak niets te klagen hebt als acteur omdat hun opzet gewoon klopt.' Lachend: 'Héél frustrerend!'

WORKAHOLIC

Onlangs regisseerde hij zijn eerste voorstelling in het kader van een workshop op de Maas-trichtse toneelschool: 'Dat voelde een beetje als thuiskomen. Ik heb Euripides' *Trojaanse vrouwen* gedaan met de derde- en vierdejaars. En werd er gelukkig van. Misschien dat regisseren ooit in het verschiet ligt.' Hij verwoordt het voorzichtig, maar de kansen liggen voor het grijpen: 'Toneelgroep Amsterdam heeft me al meermalen gevraagd om een stuk te regisseren in het kader van TA2. Dat durf ik nog niet aan. Ik wil beginnen in de luwte.'

Kan hij zich een toekomst voorstellen zonder acteren? Verrassend snel zegt hij: 'Ik denk het wel. Ik ben eigenlijk benieuwd hoe het is om een tijd niet te acteren.' Hij denkt even na. 'Op het podium staan ken ik. Dat is een cirkeltje waar ik al lange tijd in zit. Kijk, uiteindelijk wordt alles banaal. Alles wordt gewoon. Zelfs het spelen. Zo is het leven.'

Het aantal voorstellingen, films en televisieseries op het curriculum van Fedja van Huët is indrukwekkend. Is er eigenlijk wel ruimte voor een leven naast het toneel? Zijn jarenlange relatie met TA-actrice Karina Smulders doet ver-

moeden dat werk en privé bij hem nauw verweven zijn. 'Ik ben in zekere zin een workaholic. Ik kan beter ontspannen als ik hard gewerkt heb. Als het goed gaat op het podium, is ook mijn leven naast het podium leuker. Theater is vluchtig, je kunt niet op je lauweren rusten. Die voorstellingen die je gespeeld hebt, zijn dood, gestorven. De uitdaging voor een acteur is om met die vergankelijkheid om te gaan. Een manier is je in een volgend project storten.'

Maar het beeld van de rasacteur die alles doet voor zijn rol wil hij koste wat het kost bijstellen: 'Ik zal nooit zeggen dat ik leef voor het theater. Ik zou ook geen freelance acteur kunnen zijn. Dat ongewisse, altijd bang zijn of je wel een volgende rol zult krijgen. Acteren is wat dat betreft een lastig vak. Je moet goed zijn, maar ook de kansen krijgen om dat te bewijzen. Na de toneelschool gaf ik mezelf vier jaar. Als ik daarna nog niets betekende in mijn vak, zou ik iets anders gaan doen. En als ik vandaag nog had moeten leuren met mezelf, was ik waarschijnlijk geen acteur meer. Ik denk niet dat mijn liefde voor het acteren zo groot is.'

De film 'Buddenbrooks' draait vanaf 9 april in de Nederlandse bioscopen.

Meer informatie over 'Rocco en zijn broers' en 'Het Antonioni project' door Toneelgroep Amsterdam: www.toneelgroepamsterdam.nl

VER WEG VAN THE HULK 'GELOOF ME, HET IS LANG NIET ALTIJD PRETTIG OP TONEEL'